

gizha, izvešči ponedeljek, vsak dan s jutraj. Uredništvo. Knjižni. Asistenta št. 20, I. nadstropje. Dopoln. naj se pošilja. pisma se ne sprejemajo, rokopi: vračajo. Izda. Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. — znanja za mesec L. 7. — 3 mesec L. 19.50, pol leta L. 32. — in celo leto. — Za izposojnino mesečno 4 lre več. — Telefon uredništva in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v Brokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov nam po 40 cent. — tiskarice, in zahvale, poslanke in vabila po L. 1. —, oglasi denarnih zavodov nam po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnine in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprava 11-57.

Bičati nas hočejo kot sužnje!

Italijanski minister za kolonije Amendola se mudi te dni v Libiji, da si na licu mesta ogleda položaj v tej koloniji. Na banketu, ki so ga priredili njemu na čast, je izustil minister znamenit govor, v katerem je razvijal svoje misli o smereh, ki naj bi jim sledila uprava v tej koloniji.

Uvodoma je se spominjal žalostnih in bolečnih dogodkov, ki so se odigrali med svetovno vojno in se še odigrajo v Tripolitani.

Minula so leta nad, iluzij in razočaranj. Sedaj, po vojni, treba kolonijo preurediti z zrelo voljo, upoštevaje resničnost, da se privede to novo italijansko zemljo do rednih razmer. Skupno delovanje v okviru zakona in v tesnem stiku z domačim prebivalstvom — to so besede miru, pomirjenja, izdatnega sodelovanja. V tej smeri se mora gibal vse naše delovanje. Računati moramo z danimi dejstvi, ki jih nismo ustvarili mi in nam jih nalogajo neizbrisne svojstvenosti, ki vsikdar nadljujejo vsak položaj, ki pa tudi niso v nasprotju s političnimi zahtevami, marveč jih izpopolnjujejo ter olajšujejo razrešitev sedanega položaja. Italija hoče prav razumeti in ocenjevati vse moralno življenje islamskega ljudstva, da bi mogla ustrežati vsem zakonitim, duševnim in socialnim zahtevam svojih državljanskih muslimanskih vere! Da bo to stremljenje uspešno, je potrebno živo zanimanje vseh, ki so odgovorni, naj so že Italijani, ali pa prebivalci tega ozemlja.

Treba razumeti — je nadaljeval minister — da nismo prišli semkaj s kolonialnim podjetjem v navadnem smislu besede, marveč da ustvarimo tu novo italijansko civilizacijo. Arabsko ljudstvo nima nikakega razloga za nasprotstvo proti nam, marveč more sodelovati z nami, da se ustvari tu nekaj, kar bo veliko več, nego kakakoljubna, da se ustvari nova pokrajina, ki naj pomeni le raztegnitev Italije preko morja.

Tako je govoril minister Amendola — torej predstavnik službene Italije — o potrebah državne politike v libijski koloniji. Govoril je o pomirjenju in sodelovanju s predstavniki ljudstva, o potrebi upoštevanja zahtev domačinov in spoštovanja njihovih čustev.

Sedaj pa čujmo, kako govori »Illustrazione Italiana« — publikacija torej, ki zavzema odlično mesto v literarnem snovanju Italije — o tem našem ozemlju in ljudstvu, ki biva na njem: kako državno politiko priporoča nam temu ozemlju, ki vendar ni nikakoli kolonija. Saj nam govori vedno, da so nas odredili, kar menda izključuje — zaslužnje!

»Illustrazione Italiana« piše: »Plemenita italijanska kri se blesti v primeri z drugimi krvmi. Nemci divjajo proti solzečim se materam, Slovenci sramotijo mrtve na Krnu, kjer se je žrtvovalo toliko naših junakov in čistih mladih življenj za plemenit ideal. Par nepoznanih Slovencev — brezimnost tu, kakor v Berlinu — je pokvarilo žalni znak, postavljen v počastitev padlih junakov. Krn je zemlja, ki je po vsej sveti pravici naša. Pa tudi, če bi ne bila, če bi bila to slovenska zemlja, bi zaslužila, da gospodarimo mi v nji, mi, civilizirani ljudje, kajti, oskrnje-

valci grobov morejo biti le sužnji — oni, ki žaliho mrtve!

Spomenik bo stal, kjer je bil, bo vspostavljen, kakoršen je bil pred poškodbo. Bilo je dobro, da so morali župani postaviti kamen zopet tja na sveti oltar. Ta kamen po pravilu zob za zob mi ugaja. Ima ravno toliko barbarskega in faraonskega na sebi, da jo bodo lahko razumeli tisti trdi in zakrknjeni možgani. Ta kamen naj dokaže, da znamo mi, četudi smo liberalni, kadar je potreba, vendar nadevati jarem na vrat tujca, ki se nespodobno obnaša v naši bliži!

Tako bo dejanje, ki bi imelo biti žalitev naših junakov, v njihovo poveljanje. Na goro, ki so jo oni zavzeli, kjer so padli po brezmejnih naporih, neštevilih žrtvah in mogočih junških činih, so se povrnil sovražniki, ne da zopet osvojijo italijanski vrh za vse veke, ampak sklenili pod težo, ki bremeni na njihovih ramenih, ponizani kot podjarmljeni! V večjo posvečitev naše zmage je bilo treba še tega napora sužnje — oni, ki se ji ne morejo prilagoditi! Mi nismo hoteli tega. Mi smo odpustili sovražniku. Mi smo, po naravi, po civilizaciji, po pravičnosti, pripravljeni biti dobri tudi napram onim, ki so nam storili krivico, ako jih poprej napravimo nezmožne, da bi nas v bodoče žalili na tak način. Če pa se kalijo naši vzvišeni ideali, če se skrunijo naši oltarji, bomo imeli biče, kakor smo imeli orožje, ki je uničilo eno najmočnejših armad Evrope — biče, elastične, žilave in sikajoče, s katerimi bomo bičali do krvi skrumitelje templja.

Tako piše resen, odličan in širjenju kulture posvečen list! V imenu civilizacije zahteva za naš rod položaj sužnje, nas proglasa za sovražnike, nadeja nam hoče na vrat jarem in bičati nas hoče do krvi! Vse to po — odrešenje! In nič se ne meni za dejstvo, da je vse naše ljudstvo, da so vsi njegovi poklicani zastopniki z dušo in glasno obodili dogodek na Krnu, in pa, da ta dogodek še danes ni razjašnjen in da še niso ugotovljeni krivci! Ti dve dejstvi bi morali vsakega poštenega človeka siliti k previdnosti in vzdržljivosti. »Illustrazione« pa je ta dogodek vendar dobrodošel povod, da tako nečuvno sramoti naše ljudstvo in ščuva s svojim, nedvomno velikim vplivom italijansko javnost h krvavemu preganjanju našega ljudstva!

In kak kontrast je tu med tem izbruhom divje strasti in lepimi besedami ministra Amendola v Tripolu! V afriškanski koloniji naj zasleduje država politiko miru in sprave, spoštovanja čustev domačega ljudstva in sodelovanja z njim! Našo pokrajino pa, ki ni nikakoli afriška kolonija, in ki živi v nji inteligentno, marljivo ljudstvo, pravi element kulture: to deželo naj traktira država kot sovražno deželo in ne prebivalstvo kot brezpravne sužnje, nad katerimi naj vihti bič do krvavega!

Naj se nam ne oporeka, da tu govori neodgovoren zasebnik! Kajti, uverjeni smo, da je njegov divji izbruh veliko bližji duševnosti velikega dela tiste takozvane politične javnosti, ki se ji vda tudi vlada, nego pa sladki pridigi ministra Amendola v afriški koloniji.

mehanike in 2 liri za plavzarje. Za Julijsko Krajino bo znašalo znižanje L. 1.20. Ženskam se znižajo plače v nekoliko manjši meri. Zneski znižanja se lahko naknadno zaslužijo z delom na akord. V teku današnjega dneva se bo najbrže dosegel sporazum tudi za druge pokrajine.

Uspehi Schanzerjev pogajanj v Londonu Uradno poročilo

LONDON, 8. Včeraj je imel italijanski minister Schanzer zadnji pogovor s Lloydom Georgeom. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se izda sporazumno sledeče poročilo: V času svojega prebivanja v Londonu je imel italijanski minister za zunanje zadeve Schanzer več sestankov z angleškim ministrskim predsednikom in z različnimi angleškimi ministri za zunanje zadeve Balfourjem. Več sestankov so se udeležili tudi zastopniki ministrstva za trgovino in za kolonije. Na teh sestankih so se proučevala vprašanja, ki se tičejo Sredozemskega morja in bližnjega vzhoda, pri katerih sta Italija in Anglija posebno zainteresirani. Pri tem so se pazljivo upoštevali italijanski interesi v Afriki, Mali Aziji in sploh na srednjem vzhodu. Na sestankih se je govorilo tudi o težkem položaju, ki je nastal v Srednji Evropi ved valutne krize. Pogovori na teh sestankih so pokazali, da imata obe vladi skupno željo, da bi se za razna vprašanja, ki so se pretresala, našla zadovoljiva rešitev, s katero bi se koristilo skupnim interesom obeh držav in olajšalo sodelovanje v prilog miru in obnovitvi Evrope. Vsa vprašanja so se pretresala s iskreno pripravljenostjo in glede mnogo teh vprašanj se je pokazalo, da se stališči obeh vlad krjeto. Pogovori se bodo nadaljevali na sestanku, ki se bo vršil v kratkem, a med tem se bodo posamezna vprašanja proučevala dalje v tehničnem oziru.

LONDON, 8. Reuterjeva agencija javlja, da ni misliti, da se bo vršil med Schanzerjem in Lloydom Georgeom še kak nov pogovor. Agencija trdi, da bo italijansko odposlanstvo zapustilo London že danes.

Po zasedbi Andrije po laških. — Nemarnost oblastev uradno ugotovljena.

RIM, 8. Takoj po zasedbi Andrije po laških je odredilo ministrstvo za notranje zadeve preiskavo, ki jo je izvedel glavni inšpektor varnostne službe. Preiskava je ugotovila, da so bili incidenti v Andriji mogoči radi neprevidnosti varnostnega oblasti in radi pomanjkljivosti skrbi za javni red. Vseled teh ugotovitev sta bila za sedaj podvestor Ranalli in komisar Gabbelloni odstavljena. (Stefani).

Jugoslavija Šolstvo v Jugoslaviji

LJUBLJANA, 8. Na belgajskem vseučilišču je sedaj 7250 dijakov in 150 profesorjev, na zagrebškem 3333 dijakov in 150 profesorjev, na ljubljanskem 1000 dijakov in 80 profesorjev; na fakulteti v Skoplju 50 dijakov in 10 profesorjev, na pravni fakulteti v Subotici 200 dijakov in 30 profesorjev. Gimnazij in realnih gimnazij je v državi 134 s 50.482 dijaki in 2656 profesorji; učiteljski je 32 s 5603 učiteljskimi in 433 učitelji; realni je 5 s 3154 dijaki in 138 profesorji. Ljudskih šol je 5974 z 800.878 učenci in 12.408 učitelji. Pomorske šole so 3 z 458 gojenci in 36 učitelji; meščanskih šol je 62 s 4892 učenci in 365 učitelji. Dekliških šol je 22 s 3910 učenkami in 272 učiteljicami. Nadalje je v Zagrebu višja veterinarska šola z 200 dijakov in 10 profesorji ter višja tehnična šola s 400 dijakov in 30 učitelji. Pripominjamo, da ta statistika ni popolna.

Za kulturno in gospodarsko zblizanje med Nemčijo in Jugoslavijo

LJUBLJANA, 8. Te dni se je ustanovilo v Berlinu društvo za kulturno in gospodarsko zblizanje z Jugoslavijo. V društveni odbor so bili izvoljeni tudi sedanji notranji minister, dva bivša ministra, par poslanec, glav. urednik »Berliner Tagblatt« in »Vossische Zeitung« ter par znanih publicistov in industrialcev.

Jugoslavija in Rusija Uspehi gospodarske konference v Haagu

LJUBLJANA, 8. »Slov. Narod« poroča iz Haaga: »Amsterdamer Telegraph« objavlja danes razgovor, ki ga je imel tukajšnji njegov dopisnik z dr. Gavrilovićem, generalnim konzulom v Londonu in voditeljem jugoslovenske delegacije na haški konferenci.

Po njegovi izjavi smatra jugoslovenska vlada za možnost, da boljševski režim v Rusiji ni dolgotrajnega značaja, nastopi nov kurz boljševske vlade in da se uvede nove metode.

Jugoslavija ne poseduje mnogo ruskih vrednostnih papirjev. Jugoslavija ne sodeluje materialno pri obnovi Rusije, vendar je na rešitvi ruskega obnovitvenega vprašanja zainteresirana iz plemenskega sorodstva.

Dalje je izrazil dr. Gavrilović, da haška konferenca še ne bo imela pozitivnih praktičnih rezultatov, vendar bo mnogo pripomogla k temu, da se začne z obnovo Rusije.

Odločno pa je dr. Gavrilović zavrnil vse vesti glede sodelovanja jugoslovenske vlade z generalom Vranglom. Te vesti so zlobne izmiselnosti.

Pomilostenje Stejca

BELGRAD, 8. Minister pravde dr. Laza Marković je poročal včeraj na seji ministrskega sveta o pomilostitvenem atentatorju Stejcu. Pričakovati je, da se to vprašanje sedaj definitivno reši. Kralj Aleksander želi pomilostenje in vstraja pri svojem stališču.

Zanimiv obisk

LJUBLJANA, 8. »Slov. Narod« piše: Danes opoldne se je zglasil v našem uredništvu G. Uno-Y. M. Wang, urednik in dunajski dopisnik kitajskega dnevnika »Shun Pao«, ki izhaja v Shanghaiju v 50.000 izvodih. G. Wang potuje po Jugoslaviji in se zanima za naše kulturno, gospodarsko in politično življenje. Danes popoldne se je odpeljal na Bled.

Bolgarska Bolgarska zanikanja

SOFIJA, 8. Minister za zunanje zadeve je izjavil časnikašem, da vlada nima namena razpustiti parlament in da o vladni krizi ni niti govora. Povdarjal je, da gre Bolgarska nasproti preporodu in da njen ugled v inozemstvu raste. Ponavljal je, da vlada ni v nikakoli zvezi s hajduškimi vpadi. Tudi je zanikal vest, ki so jo prinesli nekateri jugoslovenski časopisi, da bi Bolgarska še zadrževala v ječah vojne ujetnike.

Francija

Francozi predvidevajo nove težkoče v plačevanju nemške odškodnine

PARIZ, 8. Listi javljajo: Politični krogi zaveznih držav so dobili zanesljiva obvestila, da bo Nemčija povodno obroka, ki zapade 15. julija, zopet skušala spraviti v razpravo vprašanje vojne odškodnine. Nemška vlada bo izjavila, da je pripravljena plačati do konca leta, kar dolguje za l. 1922, toda za l. 1923. in 1924. bo zahtevala, naj se popolnoma oprosti od plačevanja v gotovini, tako da bi v teh dveh letih odplačevala samo v naravi.

Schanzerjev obisk v Londonu in konferenca o vzhodnem vprašanju

PARIZ, 8. »Matin« objavlja brzojavko iz Londona, ki pravi, da je Schanzer dal razumeti Lloyd Georgeu in lordu Balfourju, da bi bilo pravičnejše določiti angleško-

francosko - italijansko konferenco o bližnjem vzhodu že ob koncu tekočega meseca. Misli se, da bo Schanzer prošil Poincaré-a, naj se Francija pridruži italijanski zahtevi in naj obe državi skupno predlagata odgovoditev konference. »Petit Journal« piše, da se bodo morala na konferenci popolnoma pojasniti stališča Francije, Italije in Anglije. Ni nobenega razloga, da bi se s konferenco odlašalo. Konferenca se lahko vrši v Italiji ali v Londonu.

Delo komisije Zveze narodov za razorožitev

PARIZ, 8. Jedro uspeha, ki ga je dosegla komisija Zveze narodov za razorožitev, obstoji v tem, da so bili predlogi lorda Roberta Cecilia sprejeti. Ti predlogi vsebujejo važno praktično načelo, da si v glavnem bolj splošne narave. Lord Robert Cecil je izjavil, da je potrebno, preden se more misliti na kakršnekoli ukrepe za razorožitev, da se posamezne države čutijo varne pred morebitnimi napadi. Tozadevna jamstva pa morejo priti samo tedaj, ako se sklene splošni sporazum ali splošna zveza med vsemi državami. Vse vprašanje je tako postavljeno na praktična tla. Drugi važni uspehi komisije obstoji v tem, da je bil sprejet predlog markiza Di Saluzzo, naj se washingtonska pogodba o omejitvi oboroževanja na morju raztegne na vse druge države. Ako potrdijo vlade to resolucijo, se bodo tudi male države obvezale, da v prihodnjih desetih letih ne bodo povečale svojih vojnih mornaric. Vprašanje izdelovanja orožja ni napredovalo mnogo ter je bilo odneseno za prihodnji sestanek komisije, ki se bo vršil v septembru. V stvari pa to vprašanje ni posebno važno, kajti v slučaju vojne bi se itak vse kovinarske delavnice izpremenile v tvornice orožja.

Wiesbadenski dogovor odobren

PARIZ, 8. Komisija za zunanje zadeve je odobrila wiesbadenski dogovor.

Bivši ravnatelj kitajske banke obsojen na 30 let ječe

PARIZ, 8. Včeraj predpoldne je končala pred sodiščem obravnava proti bivšemu ravnatelju propadle Kitajske banke Alekseju Pernotteju. Pernotte je bil obsojen na 30 let ječe in 3000 frankov globe radi sleparije in na 15 let ječe radi zlorabe zaupanja.

Anglija

Državljanska vojna na Irskem

DUBLIN, 8. Borbe med vladnimi četami in republikanci se po umiku teh poslednjih iz Dublina nadaljujejo po hribih v okolici mesta. V bitki pri Boyleu je bil ubit general Deckery.

DUBLIN, 8. Poglavar upornikov Bruga je včeraj umrl. Vladne čete so zavzele orožniško kasarno v Sligi, ki je bila zasedena po upornikih. Borbe se nadaljujejo. Po zadnjih vesteh je bilo vjetih 61 republikancev.

Washingtonska pogodba pred angleško zbornico

LONDON, 8. V doljni zbornici se razpravlja o zakonu za potrditev pogodb, ki so bile sklenjene na washingtonski konferenci in ki jih je gornja zbornica že odobrila. Med razpravo je izrazil več poslancev željo, naj bi se sklenil sporazum tudi glede oboroževanja v zraku. Poslanec Wedgwood je naglašal pri tej priliki, da je Francija v zraku mnogo bolj oborožena kot Anglija. Asquith je zahteval, naj se za nadzorovanje izvrševanja teh pogodb ustanovi mešana komisija, ter je priporočal, naj bi se slične pogodbe sklenile tudi glede oboroževanja na suhem. V imenu vlade je govoril Amery, ki je rekel, da slozajo washingtonske pogodbe na velikem načelu medsebojnega zaupanja med državami, ki so jih podpisale. Kar se tiče mednarodnega nadzorovanja je rekel, da upa, da bodo posamezne države dovoljevale pomorskim pristavam, da bodo smeli nadzorovati gradnjo novih ladij. V glavnem pa bo vestno izvrševanje pogodb prepuščeno časti držav, ki so jih podpisale. Naša želja je še vedno, da bi jih dosegli popolno odpravo podmornic in, ako bi bilo mogoče, tudi omejitve oboroževanja na suhem in v zraku. Vseled tega — je zaključil Amery — smo pripravljene se pogajati z drugimi državami, ako te poslednje pristanejo na naše stališče. — Zakonski načrt o potrditvi teh pogodb je bil v drugem čitanju enoglasno sprejet.

Haška konferenca

HAAG, 8. Neruska komisija je imela sejo pod predsedstvom barona Avezzana, na kateri se je prečitlo Litvinovo noto o kreditih, ki jih potrebuje Rusija. Sklenilo se je, da se od Rusov zahteva različna pojasnjenja. Nato je baron Avezzana poročal, naj bi vsaka vlada delala v svoji državi na to, da bi se v kolikor mogoče večji meri tudi zasebni kapital udeležil obnove Rusije, in naj bi vlade tezađevno predložile poročila, da se zadobi jasna slika, v kakem obsegu bo mogoča pomoč Rusiji.

HAAG, 8. V podkomisiji se je ob prisotnosti Rusov proučevalo bilanco, ki so jo Rusi predložili. Ugotovilo se je, da se je navadno krilo primanjkljaj s tem, da se je izdajalo nove bankovce, vsekakor pa se je povdarjalo, da predstavlja izgotovitev redne bilance korak na bolje. Italijanski odposlanec Bianchini je vprašal, če so v

inventarju zapopadana tudi podržavljena posestva ter je zahteval poročilo o njihovi upravi. Rusko odposlanstvo si je pridržalo odgovor na to vprašanje. Litvinov je izjavil, da tvori rekvirirana cerkvena dobra poseben fond za ublažitev lakote.

HAAG, 8. Včeraj je prispeel ruski odposlanec Krasin. V podkomisiji za zasebno lastnino so bili Rusi vprašani, na kak način se bo izvedla povrnitev lastnine v kovinarskih in rudarskih podjetjih. Nato je odgovoril Litvinov ter prečital tozadevno poročilo. Rusko odposlanstvo je tudi zavezalo, da bo predložilo natančen načrt o načinu, kako se bo povrnila lastnina nekdanjim podjetnikom tako, da bodo zadosteni, ter o pogojih, pod katerimi se bodo podeljevale koncesije inozemcem.

Nemčija

Položaj v Nemčiji. — Ljudska stranka za sodelovanje

BERLIN, 8. Skupina ljudske stranke v nemškem državnem zboru je izjavila na pismo, s katerim so jo poslanci centra in demokratije vprašali, ali je pripravljena stopiti v vladu, da je pripravljena sodelovati v vladi.

Draginja v Nemčiji

BERLIN, 8. Statistični ključ (indeks) o draginji v Nemčiji je poskočil od 3462 (v maju) na 3779 v juniju. Vseled tega je življenje podražilo za 9,2%.

Amerika

Vojaški punt v Braziliji končan

RIO DE JANEIRO, 8. Brazilijanska vlada je proglasila obsedno stanje za dobo 30 dni. Med bitko med vladnimi četami in uporniki je nekoliko granat zadelo poslopje vojnega ministrstva. Štiri osebe so bile ubite, šest jih je bilo ranjenih. — Neko uradno poročilo pravi, da je upor že popolnoma udušen.

RIO DE JANEIRO, 8. Maršal Hermes de Fonseca je bil aretiran in je zaprt na vojni ladiji »Floriano«.

RIM, 8. Brazilski poslanik izjavlja k novicam, ki so bile razširjene o vojaškem punktu da gre le za osamljen dogodek brez velike razsežnosti. Brazilska vlada je takoj ukrenila energične korake ter vzpostavila red. V vsi državi je popolen mir.

Japonska

Japonska odpravi pomorska oporišča v Port Arturu in na Koreji

TOKIO, 7. Japonsko mornariško ministrstvo javlja, da bodo pomorska oporišča v Port Arturu ter v Tenšiki in Jejko na Koreji v smislu washingtonskih dogovorov odpravljena. Oporišči v Mejzuri in Sinkeju se bosta smatrali za oporišča druge vrste.

Stalne parlamentarne komisije in naši poslanci

Poročilo smo že o novi ureditvi skupin v poslanski zbornici. Poslanci so bili sedaj sklicani od predsednika zbornice, da ustanovijo uradno posameznih skupin ter da določijo svoje delegate za stalne parlamentarne komisije. Naslednja pred vsem takozvana mešana skupina, v kateri se nahajajo naši poslanci, ter komisije, v kateri ta skupina lahko določi svoje delegate. Podajamo tu najprej seznam stalnih parlamentarnih komisij, katerih je 12 in sicer:

1. Notranje zadeve, politična in upravna ureditev, higijena in zdravstveno zakonodajstvo.
2. Zunanje zadeve in kolonije.
3. Finance in zaklad.
4. Vojska in vojna mornarica.
5. Javna dela.
6. Poljedelstvo.
7. Industrija in trgovina; trgovinska mornarica.
8. Prometna sredstva (železnice, pošte, brezvojni telefon, žrakovnost).
9. Pravosodje, pravno postopanje in sodne ureditve; zadeve pravosodstva in bogočastja.
10. Javni pouk in umetnost.
11. Delo, izseljevanje, socialno skrbstvo.
12. Osvojenost in odrešeno ozemlje.

Mešana skupina, ki šteje 32 članov, je imela voliti v vsako komisijo po dva člana, a ostalih 8 poslancev se je imelo razdeliti na 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 skupino. Ta poslednja določitev nam da misliti in kaže odkrito, da je tista tolikokrat imenovana dobrohotnost vlade napram nam bolj na papirju oziroma na jeziku nego v resnici. Ker so naši poslanci in Nemci (skupaj 9) v mešani skupini v manjšini, je bilo pričakovati, da bodo povsod priglajeni in da bodo listili osem poslancev, ki od skupine ne bodo določeni v nobeno komisijo, izključno Slovani in Nemci. Potemtakem bi bili naši poslanci izključeni ravno od tistih komisij, ki so za nas najbolj važne, namreč od 1, 2, 11 in 12. Postimo na stran 2. komisijo (zunanje zadeve), ampak skrajno nepravilno in za nas škodljivo bi bilo, če bi bili naši poslanci izključeni od 1. komisije (ureditev uprave), 11. (delo in socialno skrbstvo) in 12. (zadeve osvojenosti in odrešenosti pokrajini). To je tudi proti korist države, ker bi v teh komisijah dobili zastopniki starih pokrajin marsikateri pouk in informacija od naših poslancev. Toda vlada je bila za to gluha in slepa. Siciljski poslanci naj bi se bavili z vojnimi odškodninami, o katerih nimajo pojma, a gorški poslanci naj bi skrbeli za umetnost in bogočastje. To je bil tih namen vlade.

K sreči je ta namen deloma preprečila stvarnost in treznost poslancev, ki so združeni v mešani skupini. Ti so določili naše poslance za sledeče komisije: 1. kom. (Notranje zadeve); Podgornik. 5. kom. (Javna dela) Lavrenčič. 9. kom. (Pravosodje) Wilfan. 10. kom. (Pouk) Stanger. 12. kom. (Osvojenost in odrešeno ozemlje) Šček. Tako sta vsaj dva naša poslanc v tistih komisijah, od katerih si za naše kraje največ pričakujemo: Nemci so tako razdeljeni: 3. kom. Toggendorf; 6. kom. Tizel; 7. kom. Walter; 8. kom. Reut-Nikolussi.

K sreči je ta namen deloma preprečila stvarnost in treznost poslancev, ki so združeni v mešani skupini. Ti so določili naše poslance za sledeče komisije: 1. kom. (Notranje zadeve); Podgornik. 5. kom. (Javna dela) Lavrenčič. 9. kom. (Pravosodje) Wilfan. 10. kom. (Pouk) Stanger. 12. kom. (Osvojenost in odrešeno ozemlje) Šček. Tako sta vsaj dva naša poslanc v tistih komisijah, od katerih si za naše kraje največ pričakujemo: Nemci so tako razdeljeni: 3. kom. Toggendorf; 6. kom. Tizel; 7. kom. Walter; 8. kom. Reut-Nikolussi.

K sreči je ta namen deloma preprečila stvarnost in treznost poslancev, ki so združeni v mešani skupini. Ti so določili naše poslance za sledeče komisije: 1. kom. (Notranje zadeve); Podgornik. 5. kom. (Javna dela) Lavrenčič. 9. kom. (Pravosodje) Wilfan. 10. kom. (Pouk) Stanger. 12. kom. (Osvojenost in odrešeno ozemlje) Šček. Tako sta vsaj dva naša poslanc v tistih komisijah, od katerih si za naše kraje največ pričakujemo: Nemci so tako razdeljeni: 3. kom. Toggendorf; 6. kom. Tizel; 7. kom. Walter; 8. kom. Reut-Nikolussi.

Stavka kovinarjev. — Pogajanja v Rimu Sporazum v glavnem dosežen

RIM, 8. Pogajanja med industrialci in kovinarji radi stavke teh poslednjih so se vršila pred včerajšnjim in včeraj vse dan v pisarni ministra dela Della Sbarbe in prisostvoval jim je tudi prefekt Lussignoli. Šnoči se je dosegel sporazum o najpomembnejših točkah spora.

Danes so se nadaljevala pogajanja, da se izpopolni že dosežen sporazum. Po sporazumu za Piemont in Lombardijo se je danes dosegel sporazum tudi za Julijsko Krajino. Zmanjšanje plač znaša okoli 2 liri za Piemont, 2,60 lir za Lombardijo, 2,60 za

Pismo iz Jugoslavije

Goriški "Il Popolo Friulano" priobčuje v svoji številki z dne 2. julija nastopno izvirno poročilo iz Belgrada:

Jugoslovenski listi so se razsežno bavili z dogodki v Kobaridu in v Drežnici in so z ostrimi besedami obsojali postopanje fašistov, ki so v imenu Italije izvajali usodna nasilstva na škodo soplemenjakov onkraj meje.

Tudi oblastvom se ni nikakor prizanašalo radi njih pasivnega vedenja, ki da jasno kaže na tihi sporazum med fašisti in italijansko vlado. "Jutro" piše, da bodo "grozote v Drežnici in Kobaridu imele brezdomno svoj odmev v skupščini". In res je več poslancev predložilo vprašanje in interpelacije v tem pogledu in se napeto pričakuje tozadevna razprava, kajti videlo se bo, kako je bilo postopanje jugoslovenske vlade po dogodkih v krnskem pogorju.

Zagrebski listi so pisali pred nekoliko dnevi, da je gospod Antonjevič, pooblaščen minister kralja SHS v Rimu, dobil od belgrajske vlade nalog, naj energično protestira pri ministrskem svetu "proti pasivnemu vedenju italijanskih oblastev, ki bi bila, če bi hotela, gotovo mogla preprečiti divje represalije na škodo (jugoslovenskih) soplemenjakov onkraj meje".

Jugoslovenski časnikarji, spremljani od belgrajskih poročevalcev nekaterih francoskih in angleških listov, so te dni — kakor poročajo "Riječ" — izvršili v pasu Krna preiskavo, o kateri pride javno poročilo v nekoliko dneh. "Epoha" piše v svojem komentarju na dogodkih v Drežnici, da bo "izključno na fašiste padala odgovornost, ker so silno pripomogli k postanku močnega slovenskega iredentizma v mejah italijanskega kraljestva".

Najostrejša pa so bila glasila Radičeve stranke, ki so v najbolj temnih barvah opisovala "preganjanja, ki jih mora trpeti slovensko prebivalstvo onkraj meje od strani fašistov". Tudi "Slovenec" je imel besede graje radi postopanja fašistov.

Sem došli francoski listi prinašajo tudi razsežna poročila o dogodkih v Drežnici. "Matin" napada z ostrimi besedami italijansko oblast, "ki vse dovoljuje fašistom", in piše med drugim, da je "obnemoglost italijanske vlade najzanesljivejši znak pretežkega položaja, ki se nahaja v njem Italija".

Tudi med ljudstvom je imela vest o dogodkih v Drežnici in Kobaridu razsežen odmev. Nekatere rodine so kar razobesile žalne zastave. Jugoslovenska "Narodna Obrana" je objavila srdit manifest, v katerem žigosa početje fašistov. Splošno vodstvo društva je sklenilo slednjič organizirati javno nabiranje za žrtve v Drežnici in Kobaridu, čim ne bi italijanska vlada hotela poravnati storjenih škod.

Italijani v Belgradu so "kaznovalni pohod fašistov" splošno obsojali, ker so si na jasnem, da so junštva fašistov brezdomno dala jugoslovenskemu tisku v kraljevstvo povod za izbruhe "proti italijanskemu zatiranju" in so pripomogli le k razpaljenju uspanega iredentizma in d slovenskim ljudstvom onkraj meje. Iredentistične družbe se veselijo dogodkov v Drežnici in eden voditeljev teh društev mi je izjavil pred dnevi, da bodo "še trije, štiri take kaznovalni pohodi zadostovali, da popolnoma pokvarijo vse, kar je italijanska vlada s trdom in skrbjo storila, da si pridobi simpatije Slovanov, priključeni k Italiji".

In ta nazor prevladuje tudi v italijanski koloniji v Belgradu, kjer so si svesti težkega položaja, ki bi mogel nastati v Julijski Krajini, ako bi se dogodki prejšnjega tedna ponovili. Nadejajo se pa, da politične oblasti na Goriškem — če so že bile privikrati iznenadene — vsekakor ukrenejo potrebne odredbe, da preprečijo vsako novo akcijo fašistov.

Italija in Albanija

"D. Allg. Ztg." je priobčila naslednji poučni članek:

"Med mnogimi velikimi razočaranji v svojem nepričakovanem boju proti svojim dosedanjim zaveznikom, je pač eno najtrpejših razpad lepega sna o 'mare nostrum'. Poleg 'Trento' in 'Trieste' je bila zahteva po vzhodni obali Jadrana, 'altra sponda', stalna točka v programu vojevitve v Italiji, to je: aneksija Dalmacije in ustanovitev italijanskega protektorata

nad Albanijo, če se že ne bi posrečilo, napraviti iz tega ozemlja — kolonijo.

Avstrijski dvoglavi orel je padel. Ali na mesto njega se je dvignil onkraj Jadrana drug, za Italijo nevarnejši orel, z neprijetno ostrejšimi nacionalističnimi kljuni, nego jih je imel cesarski orel. Stara benečanska dedščina v Dalmaciji je šla v izgubo, a od Albanije je ostala le zasedba otoka Saseno pred zalivom Valone. Tudi gospodarsko prodiranje v Albanijo, od katerega si je Italija toliko obetala, ni hotelo prav uspevati. Vsa prizadevanja italijanskih podjetnikov, da bi zadobili koncesije na zaloge olja, rudništva, in za gradnjo železnice, so bila brezuspešna. Povsod so naletali na žilave odpore. Le trgovinski promet z je deželi navadnimi potrebščinami se je mogel razviti do neke mere. Pa tudi v tem niso imeli Italijani srečne roke. Edini posredovalci tega prometa so bili stari, mali in večinoma nesnažni parniki paroplovne družbe "Puglia", ki je — v svesti si svojega monopolskega položaja — za nekoliko ur trajajoči prevoz zahtevala cene, ki so malo zaostale za onimi, ki so se še pred vojno zahtevale za luksuzno kabino na Lloydovih parnikih iz Evrope v Ameriko.

V zadnjem času pa so se stvari izdatno izpremenile Albaniji v prilog. Tiranska vlada je polagoma prišla v tesnejše stike s Srbi, svojimi sosedi na severu in si je s tem izdatno zavarovala hrbet napram italijanskim stremeljem, pri čemer pa se — kakor se kaže vedno jasneje — slednji niti stekajo v roke — Francije. Med tem pa se je položaj še bolj poostрил. V Draču je prišlo do kaj neprijetnih izpadov Albancev proti Italiji, na kar je italijanski minister za zunanje stvari Schanzer v senatu zaklical resne opomine in svarila na naslov albanske vlade. V odgovor na to je tiranska vlada iznenada objavila kaj zapopran carinski tarif, ki mora naravnost prohibitivno (ovirajo) učinkovati na italijanski izvoz v Albanijo.

Velika pobitost v italijanskih trgovskih krogih, posebno v Apuliji, je razumljiva, ako si bliže ogledamo važnejše postavke (carine) v zlatih frankih za vsakih 100 kg): za volno, tudi pomešano z bombažem, 800; svilene tkanine 2200; mešane in fantazijske snovi s svilenimi progami 1000; porbarvane in potiskane volnene snovi 200; baržun 350; surovo platno 80; ubeljeno 150; klobuki in fesi 800; navadno milo 60; parfimirano 80; parfimerije 2000; bučvala 800; testenine 60; konzervirano sadje, krompir, zelenjava, sveže in posušeno sadje 100; sardine in ribje konzerve 500; pivo v steklenicah 50; namizno vino Marsala, Vermut 100; likerji 200.

S tem je trgovina v Bari zadeta pri korenini, in to tem huje, ker italijanska vlada — v svesti si svojega jakega položaja — ni smatrala za potrebno, da bi sklenila z Albanijo pravilno trgovsko pogodbo.

V zvezi s tem ni brez pikantne primere govornica, ki kroži že nekoliko dni in ki so jo že zabeležili tudi italijanski listi: da namenuje namreč Francija dovoliti Albaniji posojilo v znesku 700 milijonov frankov, za katero bi Jugoslavija prevzela jamstva. Ta vest ni še uradno potrjena; značilno pa je, da je francosko poslanstvo, ki sicer hiti z oporekanji, doclej molčalo o tem.

Vsekako pa pomenja razvoj albanskega vprašanja nove skrbi za Italijo na Jadrano.

Šolsko društvo

Med najlepšimi lastnostmi, ki dičijo naš narod, je stremljenje, hrepenenje po omiki, po napredku. Slovenec se je vedno zavedal, da je od kulture odvisno tudi njegovo boljše gospodarsko stanje. Zato je bila vsekdar in povsod naša prva skrb in zahteva, da se nam dajo šole. Žal pa smo se morali neprestano boriti pod bivo državo in boriti se moramo za to velevažno zahtevo tudi danes. Za tisoče naših otrok ni bilo usmiljenja, ni bilo sredstev, za par priseljenih nemških otrok, ali za pomenčevanje naše dece so se takoj odpirale nemške šole in nastavljali so se zagriženi nemški učitelji. Dvojna mera poprej, dvojna mera sedaj! Ni naš namen danes opisovati žalostno šolsko stanje, ki se je v zadnjih 4 letih pomaknilo za celih 100 let nazaj — kajti samo v Istri lahko računamo na 15.000 naših otrok, ki so ostali brez pouka, odnosno so bili prisiljeni stopiti v italijanske šole. K temu važnemu a žalostnemu vprašanju se bomo povrnili drugič. Omeniti hočemo danes le to, da je v šolskih razmerah pomagala poprej C. M. D. Danes pa

smo ločeni od nje in imamo "Šolsko društvo".

"Šolsko društvo" ni mogoče društvo učiteljev ali profesorjev, temveč društvo vseh zavednih Slovanov v Julijski Krajini brez ozira na stranke. Ko mora otrok v šolo, tedaj se ne vpraša ali je šola socialistična, komunistična ali narodna. Otroci mora v šolo, da si pridobi znanosti za življenje in dolžnost je vsakega našega človeka, da tako šolo podpira.

Apeliramo posebno na denarne zavode, posojilnice in hranilnice, kons. gospodarska društva, naj ne pozabijo pri vsakoletnem razdeljevanju čistega dobička na "Šolsko društvo". Posestniki, trgovci, vsi stanovi spominjajte se "Šolskega društva" v svojih oporokah. Kakor gleda C. M. D. s ponosom na take dobrotnike, ki so si poklonili cela premoženja, tako smemo pričakovati, da bo imelo tudi "Šolsko društvo" osebe, ki si bodo na ta način ohranile blag spomin na vse čase, in ki jih bo narod blagoslavljall!

Da bodo naši čitatelji in podporniki imeli pravi pojem in jasnejšo sliko o "Šol. društvu", naj navedemo par točk iz pravil.

§ 2. Namen društva je podpirati in pospeševati na vse zakonite načine slovensko in hrvatsko šolstvo v pokrajinah Italije, v katerih bivajo Slovenci; in to svrhu ustanoviti in vzdržuje društvo šole in druge vzgojevalne zavode, kakor otroške vrtce, zabavišča, itd. s slovenskim in hrvatskim učnim jezikom, ali jih pomaga ustanavljati in vzdrževati, nastavlja učitelje, daja podpore in nagrade, izdaja in razpečava primerne spise in knjige, ustanavlja knjižnice in prireja skupščine in poučno-zabavne sestanke.

§ 3. Sredstva, s katerimi dosega društvo svoj namen, so: a) redni in obvezni prispevki članov in podružnic; b) doneski naprav in prireditev društva; c) protovoljni prispevki, darila, zapuščine itd.; d) zbirke, prirejane z oblastvenim dovoljenjem.

§ 4. Člani so: a) ustanovni, ki plačajo najmanj 200 L ali b) podporni člani, ki plačajo najmanj 50 L, ali c) redni člani, ki plačujejo letno najmanj 5 L ali d) izredni člani, ki plačujejo letno manj kot 5 L ali vsaj 2 L.

Članarina je tedaj tako urejena, da jo lahko plača vsak. Najubožnejši človek si lahko odtrga na leto bori 5 L (da celo samo 2) da postane član "Šolskega društva".

Spominjajte se "Šol. društva" tudi pri vseh žalostnih in veselih prilikah: veseljih, zabavah, občnih zborih, krstih, birmah, porokah, pogrebih itd.

Politično društvo "Edinost"

Podpisani vabi člane na

nadaljevanje izrednega občnega zbora

ki se bo vršilo

v torek 11. t. m. na Opčinah pri Trstu, v prostorih restavracije Kette. Začetek točno ob 9.30.

DNEVNI RED.

1. Naša politična organizacija, pokrajinska in osrednja.
2. Volitev odbora.
3. Slučajnosti

V TRSTU, 3. julija 1922.

Odbor

Političnega društva "Edinost"

Dnevne vesti

SKUPNI ODBOR POL. DRUŠTVA "EDINOST" je na svoji včerajšnji seji vzel na znanje, ustanovitve samostojnega političnega društva v Gorici ter sklepal o predlogih za občni zbor pol. društva "Edinost".

Seja mestnega sveta. V petek je mestni svet nadaljeval svojo sejo. Z ozirom na to, da se je v istem času bavila trgovska zbornica z zakonskim načrtom Dr. Vito, kateri kakor znano predvideva državne podpore ladjedelnicam, da se jim na ta način omogoči nadaljevanje dela in prepreči odstop delavcev. Se je v mestnem svetu sprožila misel, da bi tudi občinski zastop mesta Trsta izrekli svojo besedo k tej zadevi. Po kratki debati je bil sprejet predlog, da se takoj brzojavi vladi, da je občinski svet v skrbah, da bi se razprava o omenjenem zakonskem načrtu zopet odgodila ter priporočila:

Rudin je pomolčal nekoliko.

— To, kar sem vam včeraj pripovedoval, — je nadaljeval: — se morda v gotovem oziru nanaša name, k mojemu sedanjemu položaju. Toda ravno zato ni vredno, da bi o tem govoril. Ta stran življenja je zame že proč. Sedaj se moram klatiti po vrtci in prašni cest, od postaje do postaje, v tresočem se vozu... Kdaj prispem, če sploh prispem — to Bog ve... Govorimo rajši o vas.

— Potemtakem, Dmitrij Nikolajevič, — ga je prekinila Natalija: — vi ne pričakujete ničesar več od življenja?

— O, ne! Jaz pričakujem mnogo, toda ne zase... Delovanju, in užitku delovanja se nikdar ne odrečem, toda odrekel sem se uživanju. Moje nade, moje sanje nimajo nič skupnega z mojo lastno srečo. Ljubezen (pri tem je skomizgnil z rameni)... ljubezen — ni zame; jaz... jaz je nisem vreden; ženska, ki ljubi, ima pravico zahtevati cellega človeka, toda jaz se ne morem veseliti. Poleg tega se kaj takega podaja mladeniču: jaz sem že prestar. Čemu bi drugim glave mešal! Daj Bog, da bi svojo na ramenih obranil!

— Razumem, — je izpregovorila Nata-

nju, da se ta načrt stavi na dnevni red v parlamentu še tega zasedanja.

Skleno se nato, da se bo občinskemu gledališču Verdi za prihodnjo sezono prepuščeno razsvetljavo in službo ognjegasev brezplačno do zneska 30.000 lir pod pogojem, da cene za galerijo ostanejo iste kakor v pretekli sezoni, da se bo dala na vsakih 5 predstav po ena ljudska in da se bodo pri delih potrebnih v gledališču najemali v prvi vrsti domači rokodelci in delavci.

Glede ravnateljstva omenjenega gledališča se je sklenilo, da za sedaj ostane pri starem; ob enem se je izvolil odsek, ki ima nalogo, da predloži načrt za prenosno gledališkega reda.

Razpravljalo se je nadalje o zadevi izmenjanja občinskih zemljišč z zemljišči, ki jih je vlada prepuščala stavbeni zadrugi državnih uradnikov ("Sedis"). Sedis je namreč ponudila občini zemljišče, kjer je sedaj takozvani artilerijski arsenal (pri državnem kolodvoru) ter zemljišče, kjer stoji Villa Necker, katerega zemljišča je kupila od vlade, za neka zemljišča v Rocelu, kjer bi sežidala uradniške hiše. Koj v začetku je župan prečital pisma državnega odvetništva, v katerem isto izjavlja, da ne priznava pogodbe sklenjene med vlado in "Sedis" ter da je uročila utok. Vnela se je nato živahna debata, ki pa ni dovedla do nobenega sklepa. Razprava se bo nadaljevala v torek 11. t. m.

Velikodušje in liberalne tradicije — kje so? Če opozorjajo jugoslovenski listi na prečudno dejstvo, da italijanska vlada neizprosno zahteva vsa jamstva v zaščito italijanske manjšine v Dalmaciji, da pa istočasno odločno odklanja vsako jamstvo za svojo jugoslovensko manjšino, nam odgovarjajo z italijanske strani, da tega ni treba, ker je v italijanskih zakonih in v velikodušju in tradicionalni liberalnosti in pravčnosti Italije podano popolno jamstvo za jugoslovensko manjšino. O velikodušnosti širokih plasti italijanskega naroda ne dvomimo — saj je sam tako neizmerno trpel v borbi za svojo svobodo in svoje ujedinjenje! V tem velikodušju in svobodoljubju širokih plasti italijanskega naroda bi videli tudi mi dovolj jamstva. Ali, nesreča je v tem, da se to velikodušje širokih plasti ne more uveljavljati tam, kjer imajo usodo nas Jugoslovenov v Julijski Krajini v svojih rokah. Politično življenje in pa tiste, ki vladi vsiljuje smernice notranje in vnanje politike države — nima svojega izvora v miselnju in čustvovanju širokih plasti, ampak je le — iz poznanih vzrokov, o katerih nečemo tu razpravljati — posledica volje krogov, ki umetno ustvarjajo, kar se nepoznavalcu stvari zdi javno mnenje Italije. In v teh, v resnici odločujočih krogih je razpoloženje napram nam Jugoslovenom tako, da nam jemlje vsako nado, da nam kliče: Lasciate ogni speranza! In činiteljem s takim razpoloženjem naj bi mi slepo zaupali svojo usodo? V "velikodušnosti" in "liberalnih tradicijah" take vlade in takih ljudi naj bi mi videli zadostno jamstvo, da se bodo spoštovala naša čustva in naše pravice in da nam bo zagotovljeno življenje svobodnih in enakopravnih državljanov? Ne pri vladi, ne v parlamentu ni za nas takega jamstva. Najmanj pa v razpoloženju njihovih glasil. Če bi ne bili neverni Tomazi, pa so dogodki pod Krnom, izbruh janih glasil in vedenje vlade tem povodom morali tudi najhuje našega optimista odzdraviti od bolezn — zaupanja. Jamstva nam morejo dati edino le zakonjene odločbe. Te morajo priti! Seveda so nade v tem pogledu potisnjene na ničlo. Vendar se ne odrekamo tej nadi. Ze so znaki tu bodočih velikih izprememb v političnem in parlamentarnem življenju Italije; znaki, da prej ali slej — morda celo poprej, nego si moremo misliti v tem hipu — pride do veljave resničnega mišljenja in čustvovanja, doslej potisnjenih širokih plasti, ko bodo res odločale liberalne tradicije in velikodušje širokih plasti plemenitega italijanskega naroda! Tedaj šele pridejo varna in gotova jamstva tudi za nas Jugoslovene v Italiji!!!

Skandal! Človek ne ve, ali bi se jezil, ali smejal temu, da so italijanski nacionalisti nadel našemu Krnu skovanko Monte nero. Ali na koncu konca jih razumemo, ker poznamo njih zakrknjeni nacionalni fanatizem, njihovo ideologijo, posebno pa njihove namene. Naši slovenski zemlji hočejo nadeti italijanski značaj. V ta namen postavljajo razmere in značaj dežele na Prokrustovo posteljo. Natezajo, izvračajo in pačijo! Tako so tudi naš Krn prekrstili v Monte nero. Obsojamo jih, ali se ne čudimo. Ali, kaj naj rečemo, če jugoslovenski listi — v Zagrebu se je zgodilo to — v svojih poročilih o dogodkih na Krnu in pod Krnom pišejo o — Monte nero! Tu pa bi moral človek že prav grdo zakleti sprčo dejstva, da jugoslovenska glasila prav nič ne poznajo zemljepija, narodnega značaja in krajevnih značajev našega ozemlja. Kajti, na slab namen vendar ne moremo misliti. Kaj naj rečemo, če jugoslovenska glasila pomagajo vzbujati v inozemstvu domnevo, da je ozemlje Krna italijansko. Za tako početje imamo mi besedo — škandal!

Sama resnica. "Der Tiroler" piše: Po anekdoti so nam objubiljli Italijani, da bodo vestno spoštovali naše pravice, posebno naš jezik. Te objube niso za nas nikakla milost, ampak nekaj samo ob sebi umevnega za državo, ki smo ji bili priključeni proti naši volji. Najmanj, kar smemo zahtevati, je, da država spoštuje naš jezik. Če si Italijani pripisujejo zmožnost za upravljanje naše dežele, potem morajo tudi skrbeti, da uradnoščno pozna jezik dežele. To ni le kulturna dolžnost italijanske države, ampak tudi neizogibna praktična potreba, ker

naše ljudstvo ne pozna italijanskega jezika. Če Italijani hočejo, da bo uprava točno delovala, morajo poskrbeti, da bo raba nemškega jezika možna pri vseh uradih. To velja in še posebno tudi za vojaške oblasti. Od vseh strani pa prihajajo vesti, da morajo biti vse prošnje na vojaške oblasti sestavljene v italijanskem jeziku. Ali je to zakoniti predpis, ali pa ga je izdal kak vojaški potentat na lastno odgovornost? Kdo mu je dal pravico za to? Znano je, da so tu pa tam italijanski častniki blizu fašistovskim krogom! Ali ni vedno jasneje, da taka odredba odgovarja želji po poitalijančevanju?

Pomisliti je treba, kake posledice ima tak odredba za naše prebivalstvo. Ali naj si občine ustanovijo posebne pisarne za prevajanje, da bodo moge sestavljati vloge? Bolje bi bilo, če bi bil pri vsakem okrajnem poveljstvu po en častnik, ki bi poznal nemški jezik vsaj za potrebo. Če italijansko vojni ministrstvo res potrebuje naše novice, potem bo potrebno tudi, da zahteva od svojih generalov v južnem Tirolu, da poznajo vsaj nekoliko nemščine. Italijanska vojska naj se v svojih pisarnicah izogiba vsakega nacionalizma, posebno, ko gre za samobesbej umne, zakonito zajamčene pravice. Naše občine opozarjamo, da imajo nemško sestavljene vloge iste veljavo kakor one v italijanskem jeziku. Kdor ne zna, ali neče pisati italijanski, naj le mirno piše nemški. Če bi kakva vojaška oblast odklonila tako vlogo, naj se to priobči poslancem, ki bodo znali nastopiti na merodajnem mestu.

Kje bodo služili naši vojniki. Naš rimski dopisnik nam javlja, da je vojni ministrstvo odredilo glave službenih krajev vojakov novih pokrajin sledeče: Nemški rekruti bodo služili v sledečih mestih: Milan, Genova, Firenze, Rim, Bologna, Pisa, Turin. Slovenski rekruti: Rim, Turin, Milan, Genova, Bologna, Firenze, Neapel, Brescia, Verona, Modena, Parma in Spezia. Rekruti ki bodo dodeljeni Alpincom, bodo služili v 27 alpskih batalijonih, a tisti, ki bodo dodeljeni gorski artileriji bodo služili v 9 skupinah tega orožja. Vsi ti oddelki imajo svoj sedež v Gornji Italiji. Nekateri rekruti bodo ostali v domačem okrožju, toda število teh srečnejev bo majhno.

Rekruti, ki bodo potrjeni samo za 3 mesece bodo služili v Rimu in Perugu; tisti, ki bodo in Mantova. Rekruti iz Julijske Krajine pa v Vidmu, v Gorici in v Istri. Zadržki rekruti bodo služili v Rimu in Perugia; tisti, ki bodo potrjeni za 3 mesece, bodo ostali v Zadru.

Tisti, ki bodo dodeljeni posebnim oddelkom, kakor saniteta, železnikarji itd. bodo služili v sedeži svojih oddelkov. — Če ostane pri tem, se naši vojniki ne bodo mogli pritoževati, da služijo v grdih ali majhnih krajih. Seveda malo daleč bo.

Nov dnevnik v Julijski Krajini? "Pučki Prijatelj" piše: "Iz najzanesljivega vira smo izvedeli, da začne skoro izhajati nov dnevnik pod imenom "Narodni borec", ki bo urejevan v slovenskem in hrvatsko-srbskem jeziku. List bo imel eno redakcijo v Trstu, drugo v Gorici. V redakciji bodo sedeli naši priznani novinarji." Nam še ni nič znano o tem.

Razkol v taboru laških socialistov se postruje. O tem priča tudi rezka polemika med glasilom obeh struj: nespravljivost na eni in zagovarjanje sodelovanja na drugi strani. Glasilo teh poslednjih, milanska "Giustizia", je priobčila nastopno lekcijo na naslov nespravljivost strankarskega glasila "Avanti".

"Ako 'Corriere della Sera' obžaluje umorstvo Rathenau-a in strogo obsoja struje, ki vzpodbujajo k umorstvom v Nemčiji, ob enem pa vendar simpatizira z reakcionarno nacijo, nalističnimi strujami v Italiji, ki smatrajo politični umor za prvo bojno sredstvo — se moro temu le smehljati, ne smemo pa se čuditi. Če pa intransigentno-socialisti in mednarodni "Avanti" obkokuje smrt Rathenau-a, slavi njegov spomin in njegovo delo ter vzpodbuja nemški proletarijat k obrambi prehodne vlade, — spraviplje vlade, najboljše vlade, ki ji je pripadal Rathenau — in k boju proti nacionalistično-monarhističnemu sunku — je pa to nezmislno. Nespravljivost ni nikako blago, ki menja svojo naravo ob prehodu preko kake meje in kadar dobi znamko tega ali onega carinskega urada. Spravljivost je metoda, nespravljivost — absolutna, trda nespravljivost — pa je načelo. Kar velja za Italijo, mora veljati tudi za Nemčijo, Ameriko in Novo Zelandijo! Če je v Italiji prepovedano misliti na "najboljšo vlado", če je prepovedano rajše želiti Schanzerja v uradu za zunanje stvari, nega pa nacionalista Federzonija; ali kakega Rathenau-a... v manjši izdaji, v žepnem formatu, namesta Salandra — potem mora veljati ta nazor tudi za Berlin.

Spravljivi očitajo torej nespravljivim — nedosednost, menjevanje nazorov in stališč od države do države. Pred par dnevi smo naglašali mi, da imajo spravljivi, pristajajo sodelovanja, tehtne argumente za svoje stališče in svojo metodo. Njihova zmagala na občnem zboru "Splošne delavske zveze" kaže, da tudi velika večina organiziranega delavstva Italijo priznava tem argumentom polno veljavnost. O pomembnosti te zmagi pristahev sodelovanja in o posledicah ne le za socialistično stranko in za vse politično življenje Italije, marveč tudi za odnosaje med to poslednjo in sosednimi državami, smo obirno razpravljali v petkovem uvodniku.

Tu bi počrtali še neko posebno dejstvo. Angleški in francoski proletarijat odklanjata moskovsko tretjo internacionalo. Proti tej piše

Natalija je vsa zardela in ni rekla ničesar. Rudin se je ustavil in tudi ona se je ustavila.

— Saj niste jezni name? — je vprašal on.

— Ne, — je izustila: — toda nikakor nisem pričakovala...

— Sicer pa, — je nadaljeval on: — če nečete, ni treba odgovoriti. Vaša tajna mi je znana.

Natalija ga je skoraj prestrašeno pogledala.

— Da... da; jaz vem, kdo vam ugaja. In moram reči, da niste mogli bolje izbrati. On je imeniten človek; on vas bo znal ceniti; življenje ga ni izželo — prost je in jasne duše... on vas bo osrečil.

— O kom govorite, Dmitrij Nikolajevič?

— Ali res ne veste, o kom govorim? Razumete se, da o Volincevu. No, ali ni res?

Natalija se je okrenila nekoliko od Rudina. Bila je popolnoma zmešana.

— Ali vas on morda ni ljubi? Dovolite! on ne obrne oči od vas, sledi vsaki vaši kretnji; in končno, ali je sploh mogoče utajiti ljubezen! In vi, ali ste mu morda nenaklonjeni? Kolikor sem mogel opaziti, tudi vaši materi ugaja... Vas izbrani... (Daje).

PODLISTEK

I. S. TURGENJEV:

RUDIN

(Iz ruščine prevedel Ivan Vouk.)

— Ali ste sami? — jo je vprašal.
— Da, sama sem, — je odgovorila Natalija: — sicer pa sem se oddaljila od doma le za hip... Moram domov, — Jaz vas spreminim.
In šel je vstric nje.
— Nekam otožni ste? — je izpregovoril on.

— Jaz?... Jaz pa sem hotela vam omeniti, da se mi ne zdite dobre volje.
— Mogče že... to se mi večkrat dogaja. Toda pri meni je to bolj opravičljivo, nego pri vas.

— Čemu? Ali mislite, da jaz ne morem čmeti vzroka biti žalostna?
— V vaših letih se morate veseliti življenja.

Natalija je napravila nekaj korakov molče.

— Dmitrij Nikolajevič! — je rekla.

— Kaj pa?
— Ali se spominjate... primere, ki ste jo napravili včeraj... ali se spominjate... gledi hrasta.

— No da, spominjam se. In kaj potem? Natalija je neopazno pogledala Rudina.

— Čemu... kaj ste hoteli reči s tisto primero?

Rudin je pokimal z glavo in vprl oči v daljo.

— Natalija Aleksejevna! — je začel on s svojim zatajevanjem in pomembnim izražanjem, ki je navdalo vsakokratnega slušatelja z občutkom, da ni Rudin povedal niti desetega dela onega, kar mu je ležalo na duši: — Natalija Aleksejevna! gotovo ste že opazili, da jaz malokdaj govorim o svoji preteklosti. So nekatere strune, ki se jih sploh nikoli ne dotaknem. Moje srce... kdo čuti potrebo zvedeti, kaj se je godilo v njem? Da bi to na oglede stavil, se mi je od nekada zdelo svetoskrunstvo. Toda z vami sem iskren: vi mi vzbujate zaupanje... Ne bom vam utajil, da sem tudi jaz ljubil in trpel kot vsakdo... Kdaj in kako? ni vredno, da bi o tem govoril; toda moje srce je doživelo mnogo radosti in mnogo bridkosti...

polno tudi glavno glasilo socialne demokracije v Nemški Avstriji. Iz Nemčije prihajajo ravno kar vesti, da se neodvisni socialisti približujejo večinskimi, ki tudi odklanjajo tretjo internacionalo. Na Češkem so socialisti sestaven del parlamentarne večine in sodelujejo pri vladi. O komunizmu v Jugoslaviji ni niti govora. Glasovanje »Splošne delavne zveze« v Italiji kaže, da se tudi večina italijanskega proletariata odločno odziva od Moskve in da ni proti temu, da njega parlamentarni zastopniki pripeljejo k sodelovanju z nesocialističnimi strankami in da eventualno vstopijo z njimi v vlado, istotako, kakor utegeta storiti obe socialistični struji v Nemčiji. To postopno odmakanje proletariata od III. internacionala pa seveda nikakor ne pomeni, da bi bil proletariatski napovedal vojno ruski revoluciji. Nasprotno, ves evropski proletariatski zahteva enotnost, naj druge države priznajo sovjetsko Rusijo. Pač pa pomeni nova orientacija proletariata nekaj drugega, in sicer, da je uvidel, da je politika sabotiranja, ki jo priporoča kom. internacionala, na ogromno škodo predvsem proletariata samega.

Kaj pravijo k temu naši komunisti? Naši komunisti v Julijski Krajini — slovenski in italijanski — pa še nočejo razumeti znamenja časa! Trdovratno vztrajajo na poziciji, ki se ji odmakne proletariatske Evrope. Tudi naš nekdanji Etbin Kristan — gotovo najbistrejša glava v slovenski socialni demokraciji — se je nekdanj krčevito držal gesla: nikakoga sodelovanja! Danes pa — sodeluje. Kot pameten človek in razborit politik je pač spoznal, da je trdovratna negacija zastava, ki pač vihra ponosno, ki pa ne dovaja do uspehov in zmag. Uverjen je, da z metodo sodelovanja še najboljše služi koristim proletariata — brez vsake škode za svoja načela.

Juridično-upravni odtok delne svetovale komisijske bo imel sejo v četrtek dne 13. t. m. ob 15. in pol s sledečim dnevnim redom:

1. Sporočila. 2. Upejvala zakona z dne 7. julija 1907 št. 489 o tedenskem počitku. 3. Upejvala čl. 2 do 12 uvodnih odredb k civ. zakoniku in drugih odredb tičočih se mednarodnega zasebnega prava v novih pokrajinah. 4. Načrt kr. odloka za upeljavo zakonov o strelskih družtvih. 5. Raba jezika pri sodnijskih in upravnih oblastvih.

Vidiranje potnih listov za semenj v Libercu (Reichenbergu). Tukajšnji generalni konzulat Čehoslovaške republike javlja: Čehoslovaško ministrstvo za zunanje zadeve je sklenilo, da se znižajo pristojbine za vidiranje potnih listov za posetnike III. mednarodnega semnja v zvezi s tem, da bo vrtil v Libercu na Češkem od 12. do 20. avgusta t. l. Pristojbine se znižajo v sledečem razmerju: poljskim, ogrskim, romunskim, bolgarskim, grškim, turškim, jugoslovenskim, nemškim državljanom za 75%, a pripadnikom vseh drugih držav za 25%. Za dosego tega znižanja morajo prizadejati predložiti konsulatom izkaznico, ki jo dobijo od zastopnikov semnja v zvezi.

ZAHVALA. Društvo »Prosveta« v Trstu se tem potom najprisrčneje zahvaljuje Tržaški branilnici in posojilnici v Trstu za naklonjeni dar 4000.— lir želeč, da bi ta naš slovenski zavod našel mnogo posnemalcev.

Izlet na Črno prst se bo vršil dne 15. in 16. t. m.

Društvena vesti

Slov. akad. tier. društvo »Balkan«. Tovariši Sosič, Grmek, Grbec, Cok, Dolhar naj se sešanejo v ponedeljek dne 10. julija ob 1/3 popoldne v Rojano (volti di Roiano), da nadaljujejo z vajami.

Predavanje v Skednju. Predavanje, ki se je imelo vršiti včeraj se bo vršilo v sredo ob 8 in pol.

Delavsko podporno društvo, ulica Romagosa št. 26, II. — Za danes sklicana odborova seja se ne bo vršila. Predsednik.

Slov. akad. društvo »Balkan« sklicuje tem potom svoj XXIII. redni občni zbor za 22. julija točno ob 20.30, ki se bo vršil v kraju določenem na zadnjem sestanku.

Podpisani odbor vabi vse članstvo in staršinstvo kakor tudi vse prijatelje dištva, da se občne zboru polnoštevilno udeležijo. Odbor.

»V Ljubljano go dajmo« veseloigra v 3 dejanjih, vpripravi danes točno ob 20. dramatični odtok MDP v dvorani DKD pri Sv. Jakobu v prid potrebni »Dijaški Matici«.

Ker se že delj časa ni vpriprila nobena dramatična predstava, se pričakuje kar največja udeležba s strani naše javnosti posebno še, ker gre delni dobiček v korist novoustanovljene »Dijaški Matici« — društvu, ki ima eno največjih nalog v Julijski Krajini.

Kdor hoče prebiti lep večer, bo gotovo prišel k Sv. Jakobu, da se pozabava ob dovpih pristno domačega značaja hlepa Pavleta.

Zvečer torej mlado in staro k Sv. Jakobu! Odbor.

Sestanek mladine. Danes ob 10. uri se vrši v dvorani DKD pri Sv. Jakobu izredni sestanek mladine, na katerega so vabljena društva in posamezniki, ki se zanimajo za centralizacijo mladinskega gibanja v Julijski Krajini. Po sestanku skupni obed oddaljenih zastopnikov. Odbor MDP.

Iz tržaškega življenja

Poskusen samonar na pokopališču pri Sv. Ani. Sinoči okoli 8. ure so pripeljali v težkem stanju v mestno bolnišnico mizarja Vincenca Vouka, starega 56 let, stanujočega v Trziču.

Mizar je dospel včeraj jutraj v vlakom iz Trziča v naše mesto. Popival je ves dan. Zvečer okoli 7.30 je pa šel na katoliško pokopališče pri Sv. Ani. Tam je našel po dolgem iskanju grob nekega sorodnika. Po dolgem notranjem boju se je vlegel na grob, povlekel iz zepa stekleničko jodia in se z njim zastrupil. Četrto ure pozneje ga je zapazil neki mestni stražnik, ki je skočil v urad na pokopališču in telefoniral na rešilno postajo. Kmalu je bil na lico mesta zdravnik, izpral mizarju želodec in ga dal nato odpeljati v bolnišnico.

Predzren napad radi denarnih zadev. Kurjač Emil Cancini, star 40 let stanujoč v ulici Pier Luigi da Palestrina št. 3, je popopal včeraj popoldne z nekim moškim po raznih gostilnah. Za pijačo je dal vedno kurjač. Proti večeru sta šla moška »v rožcah« na izprehod po ulici Chiozza. Ko sta dospela na konec te ulice, je vprašal moški kurjača, naj mu posodi 50 lir. Cancini je zmalaj z glavo in odgovoril spremeljevalcu, da ni tako premožen, da lahko posojuje denar. Ta odgovor je pa spremeljevalca tako razkačil, da je planil kot lev na kurjača in ga začel obdelovati z pestmi. Nato je pa še pobral na cesti velik kamen, ga zvil v žepno ruto in vdaril z njim kurjača po obrazu. Pri tem

mu je zlomil nosno kost. Nato je napadalec zbežal. Zasladovali so ga nekateri mestni stražniki, a brez uspeha.

Ranjenec je bil odpeljan z avtomobilom rešilne postaje v mestno bolnišnico.

Izjavil je, da pozna ranila le na videz. videz.

Motociklist trčil ob avtomobil rešilne postaje. Sinoči par minut po osmi uri je trčil neki neoprezn motociklist s svojim motornim kolesom ob avtomobil rešilne postaje. Motociklist je bil lahko ranjen. Trčenje se je prigodilo na Goldonijevem trgu.

Aretcija. Pred snočnim okoli 11. ure je bil aretiran pred skladiščem delavskih zadrug v zgornji Carboli neki Ivan Minon, star 21 let, stanujoč v ulici Bergamasco št. 13. Možakar je hotel vdreti v goriojenjeno skladišče, a je imel smolo: prijeli so ga nekateri mestni stražniki.

Blaznost. Včeraj ob prvih jutranjih urah so pripeljali z avtomobilom v opazovalnico mestne bolnišnice Josipa C., starega 27 let, stanujočega v ulici Giuseppe Mazzini št. 15. Nesrečnega se je zmešala pamet od prevelikega veselja, ko je zagledal po mnogih letih — bil je v tujni — svoje stariše, brate in sestre.

Nenadna smrt. Včeraj jutraj okoli 9. ure je umrla nenadne smrti v svojem stanovanju na Škorklji-Sv. Peter št. 12 vratarica Josipina Lenekova, stara 61 let.

Dandanašnji berači. Včeraj, ko je zvonilo poldne, se je pojavil v priprostem stanovanju vdove Marije Bevilagua v ulici Riborgo št. 15, v starem mestu okoli trideset let star mož, čokate postave, zagorelega obraza in razkuštranih las. Desno roko je imel podvezano.

— Dober dan gospa. Usmilite se reveža, pohabljenca... Lačen sem. Že dva dni nisem ničesar zavžil. — Je jecjal navidezni pohabljenec v takem tonu, da so stopile vdovi solze v oči. Ko se je pa nekoliko potolažila, je dejala obžalovanja vrednemu gostu, naj počaka par trenutkov; nato je šla po denarnico v spalnico. Med tem časom je pa premagala berača skušnjava: prav na tiho se je priplazil k omari, jo odprl, vzal iz nje budilko, par srebrnih zlic in nožev ter hotel nato zbežati. V tem hipu se je pa prikazala vdova in začela klicati na pomoč. Kot bi trenil so prihiteli iz vseh strani stanovalci. Ko so ti izvedeli od vdove, zakaj gre, so začeli neusmiljeno udrihati po hrbtu navideznega pohabljenca. Šele ko jih je začel možakar mlo prositi, naj ga pustijo — za božjo voljo — pri miru, so nehali s pretepanjem. Nato so ga pa zvezali z vrvmi in ga peljali na policijski komisariat v ulici della Sanità.

— Kako se imenujete? — ga je vprašal službojuči komisar.

— Anton Devescovi — se je odrezal možakar.

— Koliko ste star?

— Trideset let.

— Kje imate bivališče?

Možakar je molčal. Delal se je, kakor da bi bil prešlišal to vprašanje v zadrego. Vendar pa je povedal resnico; namreč, da je postopač in da hodi od hiše do hiše s podvezano zdravo roko in prosi milodare.

Sedaj sedi možak z zdravo roko v zaporu v ulici Coroneo. Na policijski se je ugotovilo, da je bil mož že — nič manj — kot petindvajsetkrat v zaporu radi takih prestopkov.

Vesti z Goriškega

Ustanovni občni zbor samostojnega pol. društva »Edinost« v Gorici

Prejeli smo:

Odbor za ustanovitev pol. društva »Edinosti« v Gorici, javlja da se bo vršil ustanovni občni zbor samostojnega političnega društva »Edinost« za Gorico, v četrtek 13. julija 1922.

Pozivljamo vse današnje člane Političnega društva »Edinosti« v Trstu, da se priklasio kot člani samostojnega političnega društva za Goriško. Vsi delavci naše kulturne in gospodarske organizacije v mestih, trgih in vaseh, naj se prijavijo za člane samostojnega političnega društva v Gorici.

Prijava se lahko izvrši pri tajništvu Političnega društva »Edinosti« v Gorici Via Mameli št. 5 (nasproti stari gimnaziji nad bivšo trgovino Hedžet - Koritnikovo).

Glasovalno pravico na občnem zboru bo imel samo oni, ki pripravi svoj pristop k društvu do dneva pred ustanovnim občnim zborom.

Članarina znaša lir 4 (štiri) letno, dokler ne sklene občni zbor drugače.

Občni zbor se vrši v četrtek ob 10. uri jutraj, v dvorani »Trgovskega doma«.

Dnevni red ustanovnega občnega zbora bo sledeč:

1. Poročilo predsednika;
2. poročilo tajnika;
3. volitev odborov (ozjega in širšega odbora);
4. družbeni program;
5. slučajnosti.

Za pripravljalni odbor političnega društva »Edinosti« v Gorici

Dr. Karol Podgornik — Dr. J. Biteznič.

Iz Koprive na Krasu. Pevsko in bralno društvo »Zarja« v Koprivi priredi dne 23. julija na praznik Sv. Elija veliko poletno veselico. Natančnejši spored bo pravočasno objavljen. To je druga letošnja veselica, katere čisti dobiček je namenjen v svrhu zgradbe društvenega odra in obnovitve ljudske knjižnice. Vsi tedga se obračamo do sosednih društev in cenj občinstva, da to blagotnostno upotevajo in se veselice čim mnogostevilneje udeležijo. V slučaju slabega vremena se prireditve odloži za dva tedna.

Ob tej priliki izreka društveni odbor najtoplejšo zahvalo gg. učitelju in pevovodji Alojziju Soncu, ki je daroval v svrhu zgoraj omenjenih namenov 20 lir in pa g. Josipu Jurci, odvetniku v Ajdovščini za društvu darovane knjige.

Bombaževine

Crpe, bombaževina, najmodernejshe risbe . . . L 2,20
Voile, bombaževina, fant. barve . . . L 4,20
Etamin modni . . . L 4,80
Crepon, bombaževina, enobarven . . . L 6,50
Gobasto blago, bombaž. bogata izbira . . . L 7,50
Foulard, bombaževina, francoska specialiteta . . L 9,—

Kopalne potrebščine

Kopalne hlače za dečke od . . . L 3,—
Kopalne hlače za moške . . . L 6,—
Kopalne obleke za dečke od . . . L 8,—
Kopalne obleke moške . . . L 13,50
Kopalne obleke, volnene za moške . . . L 28,—
Kopalne obleke, suknene, za ženske . . . L 38,—
Kopalne obleke, tricot, za ženske, zadnji uzorci . L 39,50
Kopalne čepice, moderne oblike od . . . L 6,50
Kopalni črevilji . . . L 9,—
Gobasto blago za kopalne plašče, žive barve . . L 28,—
Kopalni plašči kakor cappe . . . L 85,—
Pytlamas moški, za obrežje . . . L 130,—

Moške modne potrebščine

Srajce, barvane, I. vrsta, s posebnim ovratnikom . L 29,—
Srajce, nočne, dobre vrste, z obrobkom . . . L 20,—
Spodnje hlače kratke, bele ali barvane . . . L 13,50
Stanniki . . . L 13,50
Nogavice, vseh barv . . . L 1,90
Nogavice fant. barvana podlaga, črne in bele . . L 5,50
Pytlamas novost . . . L 70,—
Plače, bele, rmenkaste in rujavkaste . . . L 35,—
Obleke platnene, barvane in bele . . . L 78,—
Jopiči alpacas, I. vrsta, črni modri in sivi . . . L 75,—
Naramniki svilneni, elastični ali trdi . . . L 15,50
Robci, svileni, fant. . . . L 10,—

Corso V. E. III. 16. Tel. 10-08

ÖHLER

Corso V. E. III. 16. Tel. 24-24

ZAHVALA

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki smrti naše preljubljene

NADE

izražamo vsem največjo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo g. dekanu, g. katehetu Ažmanu, gg. učiteljstvu in vsem darovalcem vencev in cvetja.

POSTOJNA, 1. julija 1922.

471 Družina Mihel.

Prijeten jajčast okus

je znak testenin »PEKATETE«. Ako jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste. (88/8)

Mali oglasi

se računajo po 20 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L . . . Kdor išče službo, plača polovično ceno.

L 180 PLAČA srebrne krone le Pertot, via S. Francesco 15, II. 1338

POROČNA SOBA hrastova, svetla, masivna, s kristalnimi ogledali se prodaja za L 1500.— radi odpohoda. Giuseppe Gattari 44, I. 1336

36 LETNO DEKLE želi službe pri mali slovenski družini; najraje gre za hišino v zasebno hišo. Naslov pri upravnistvu. 1332

KDOR hoče dobro kriti svoja poslopja dobi potrebni material: korce, šebake, zarezno opako iz gline in iz cimenta, škrljevec »Saloni« lpenko in dober cement, pri Oblaku v Kozleku v II. Bistrici. 1334

L 180 PLAČA srebrne krone le Pertot, via S. Francesco 15, II. 1338

POSTELJA se odda poštenemu mladeniču. Via Istituto 18, III nadstr. 1337

DVE OKNI, popolni, se ceno prodaja. Barkovlje, Kontoveljska cesta 776. 1335

DIVAN v popolnoma dobrem stanju z 2 stoloma prodam Greta-Serbiatio 121. 1333

GLASOVIRJE, harmonije in orglje popravlja in uglašuje Andrej Pečar, Trst, via Valdirivo 15, I. telefon 14-72. 17

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

DECEK, zdrav, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. A. Zorman, Hrače pri Postojni. 1326

TEČAJ za poučevanje angleškega jezika začne s 15. julijem. Tečaj bo vodila angleška učiteljica ki govori več jezikov: angleškega, francoskega, italijanskega, slovenskega itd. Kdor želi obiskovati tečaj, mora se prej vpisati pri tej učiteljici in sicer najkasneje do 15. julija t. l. Naslov: Fairfield Rojan, Scorcola S. Pietro št. 104. 1297

L 180 PLAČA srebrne krone le Pertot, via S. Francesco 15, II. 1338

VREČE in cunje kupujem. Molin grande 20, Babič. 1325

POPOLNA SOBA L 600.—, druga bukova masivna s lekarnico in psilo se prodaja. Fondaria 3. 1323

POSTELJE z vzmetjo za L 120.—, žilnice L 45.—, volnene L 90.—, vzmeti L 55.— in drugo pohištvo se prodaja via Fondaria 3. 1324

L 180 PLAČA srebrne krone le Pertot, via S. Francesco 15, II. 1338

SIVILJA Angela Bizjak se priporoča cenj. damam. Greta št. 11. 864

ZDRAVILA za vse živinske bolezni, redilni prah, fluid za konje, se dobi v lekarni v II. Bistrici. 28/4

KRAŠEVCI in Vipavci pozor! Kdor hoče biti dobro in ceno obložen, naj se obrne na krojačnico »Stanjel« v kateri se izvršujejo iz najboljšega češkega in angleškega blaga navadne, lovsko, športne trpežne obleke, kakor tudi za kolesarje in turiste. Za obilen obisk se priporoča Ivan Kobal, krojač, Stanjel. 1256

V NEDELJO, 9. julija velika razsvetljava v veliki jami v Brščikih pri Opčinah, od 16.—19. ure. Vstopnina brezizjemno L 2 na osebo. 1275

ŠTOKOVA knjigovoznica via Milano 37 sprejme dve deklici. 1348

PRVOVRSTNO karfiolno seme (brokije) se prodaja. Via Zonta 5, skladišče vina. 1345

SOBO z dvema posteljama oddam takoj uradnikom ali delavcem. Scorcola-Coroneo št. 757. 1346

POSESTVO, s tremi vodnjaki, vrti in travniki (krme za 2 kravji) se da v najem radi bolezn. Stara cesta 860, Ukmar. 1347

MLADENIČ, dobro izučen mizarske obrti išče kakršno koli službo. Naslov: Rudolf Zurja, Vico S. Fortunato 15. 1342

GRAMOFON, glasen, znamka »Columbia« s slovenskimi in nemškimi ploščami, se prodaja. Pripraven je tudi za gostilno. Fabio Filzi 15. 1343

MOTOR na bencin, »Semeringen« z dvema cilindroma, 8 HP, z dinamom, 115 voltov, 47 amperov, se prodaja. Via Giulia 82. 1344

50 LETEN vdovec, brez otrok, z dobro službo, posebej še penzijo, ima svoje stanovanje in se razume v kmetijstvo, želi znanja v svrhu ženitve s 45—50 letno vdovo, Slovenko, brez otrok, najraje z dežele. Resne ponudbe pod »1310« na upravnistvo. 1340

GOSTILNA se da v najem, eventualno se sprejme spretnega voditelja. Naslov pri upravnistvu. 1341

TRGOVSKI POMOČNIK, vojašine prost, z večletno prakso, išče primerne službe v mestu ali na deželi pod »Podjeten«. 1309

POZORI Krone, korale, zlato, platin in zobje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema od 9 do 7, Gorica, Piazza Vittoria 4, I. 1189

PAŠA za ovce, blizu Trsta ali Trziča, se išče. Ponudbe pod »Paša« na upravnistvo. 1320

DRUŽINI, ki bi prevzeli dve posesti v gornji Istri v najem za več let, se išče. Ponudbe pod »Posestvo« na upravnistvo. 1321

POZOR!

Srebrne krone po L 2.— in zlate po kurzu kupujem edino le na Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera). Istočasno naznanjam, da nisem imel nikdar nobene filijalke v Trstu. ALOJZIJ POUH. Edini grostist v Trstu. Telefon 3-29. (8)

Danes vsi k Sv. Jakobu k PRIREDITVI za Dijaško Matico

Politika samokresov. Posnemljemo po "Gor. Strazi" sledečo izjavo, ki jo je podal poslanec Šček o napadu na njegovo osebo v Steverjanu z ozirom na razne dopise v "Delu":

Bil je dan naborov, ko sem šel iz Gorice v Steverjan, kjer sem želel govoriti z g. županom, g. kuratom ali g. nadučiteljem o vprašanih gospodarskih zadevah. Gospod Likar, ki se je nahajal v občinski hiši, me je koj ob prihodu zagledal in šla sva proti šoli. Nisem vstopil, ker se mi je mudilo v Gorico. V tem trenutku začujeva petje. Sredi gruča rečca zastava. Namenila sva se proti šoli, da so naborniki mimo šli. Nato sva dospela do šole, a nisem vstopil, ker se mi je mudilo v Gorico. Hodila sva počasi v smeri proti cerkvi in se razgovarjala. Vili se je ploha in vedrila sva v neki hiši med šolo in cerkvijo. Čez nekoliko časa začujeva petje in zagledamo mimošolce fante. Čim sem se obrnil okrog naslednjega ovinka, sem začul krik proti meni in 2 strele. Prvi trenutek sem hotel steči proti prvi naslednji hiši, ker pa sem dvomil, ali se ni dozidala in če je dozidana, ali kdo prebiva že v njej ali ne, in v misli, da končno ne prebiva v njej prijatelj, sem skočil v jarek na levo; ker je bilo globoko, sem padel v trnje, se pobil v nogo, a navzlic temu sem stekel par sto metrov v smeri navzdol proti Podšobotinu, in sem se tiščal za nekim zidom, ker sem čul grozilne besede vsaj dveh oseb za nekim zidom. Ko je krik polegel, sem premisljeval, kam naj bi šel. Nazaj ne! Na cesto se tudi nisem upal, ne proti Steverjanu, ne proti Oslavju, ker nisem poznal namenov gospodov napadalcev in sem bil vrhutek brez orožja. Udaril sem jo po rosnih travah in blatni zemlji do prostora in odtoč preko Podšobotina proti Pevmi v Gorico. Mesto da bi bil doma ob 7, sem dospel na pevmški most ob mraku.

Mimo se je vozil g. števerjanski kurat Sedej. Ko sem ga pozdravil, se je ustavil in me vprašal, kje sem bil. Ko je opazil da imam pomazano in pomečkano obleko je vprašal: kaj je s teboj? In šele tedaj sem mu povedal, da sem bil v Steverjanu in kaj se je zgodilo.

G. kurat je bil zelo žalosten in obenem hud, a jaz sem mu hladno odgovoril: kaj hočeš, pijani so bili, je teh nebroj in ne zamerim preveč.

Ko me je čez par dni oblastvo orožnikov iskalo, sem izjavil: "Nimam razloga, da bi koga osebno denunciral, ker napadalcev ne poznam."

Iz Kamna pri Kobaridu. Zelo nas je razveselilo, ko je vaš poročevalec prišel med nas, da zbere kolikor mogoče natančne podatke o dogodku na Krnu, ki je stal nas vse zelo mnogo. Le žal, da se je ustavil tako malo časa in ni mogel izvesti o vseh naših trnjevih poti. Naša vas je od 1. 1915. gotovo trpela več kot marsikatera druga. Ni čudal! Svojo smo bili med dvema vojnama žrtima in žal, da je zahtevala ta okolnost tudi žrtve iz vrst naših mož. Kakor bo gotovo vsem znano, so bili naši moški v vojni 1915-1917. decimirani t. j. vsak deseti je bil ustrelen. Ne bi tega dogodka omenjali, če bi se ne spravljal v zvezo z dogodki od danes. A o tem kasneje. Ker je še ostalo celega v vasi, so porazdejali Nemci. Ko smo se slednjič lahko vrnil domov, smo našli vse razdejano in trebalo je velike ljubezni do rodne grude, da smo se lotili dela in vsaj z velikim trudom si zgradili zopet domove za silo. Nekaj materiala smo pobrali v strelskih jarkih pod Mrzlim vrhom, a tudi tega so nam zaplenjali razni ljudje. Kam je šel izkupiček za to, ne vem. Od 1. 1915. dalje nismo imeli šole. Slednjič smo vendar preprosto šolske oblasti, da so nam vzpostavile vsaj za silo šolsko sobo. No, ni pa bilo učitelja, ker nihče ni maral priti v vas, kjer ni stanovanja. Slednjič se je vendar našel star šolnik, ki je z neumorno požrtvovalnostjo začel poučevati. Nismo imeli mnogo upanja na uspeh, ker kakšni so bili naši otroci, ki so morali v begunstvo in biti celih 5 let brez pouka, to si lahko predstavlja vsak. Vendar je učiteljeva prav očetovska ljubezen premagala vse ovire in kmalu se je spoznal na predeku, bodisi v šoli ali pa izven nje. Žal, da je naše veselje kaj kmalu bilo končano s premetitvijo tega vzornega učitelja. Prišla je potem k nam učiteljica, katera je začela pot nadaljevati. Žal, da smo tudi to izgubili in s šolskim letom 1921-22. smo vdobili že zopet novo učno silo. Kmalu je začelo iti nekam stran, a kar se dogaja zadnji čas, blati že učiteljski stan. Ta učiteljica je pripeljala s seboj svojega očeta, bivšega finančnega stražnika, ki igra sedaj pri nas vlogu nekakega srednjeveškega birača. Dne 13. junija so fantje po stari navadi peli na vasi. Učiteljica in nje očeju se je pa slovenska pesemka naravnost strup v uho. Ko se je eden mladeničev podal domov, ga je lopni učiteljčin oče s kolom. Ko je pospešil korake, da se izogne besnemu možu, je ta stekel za njim in ga še dvakrat udaril s kolom. Drugi mladeniči so se na vpitje približali, a prvi, ki se je približal je vdobil s palico po glavi. Učiteljica je učiteljica. Posledica je bila, da je dobil stari finančar malo prasko, za katero mu ni hotel zdravnik napraviti spricevala, ter, da je bilo 17 mladeničev aretiranih. Trinajst od teh sploh ni bilo zraven pri dogodku. Med aretacijo se je vmešala še tretja oseba in sicer pisar okrajnega šolskega nadzornika. Ta tretja oseba je žugala aretirancem s samokresom, tako da se je dozdevalo že orožniškemu poveljniku preveč ter ga je odstranil. Se posebej je naročil orožnikom, naj aretirance med potjo tako prelepaajo, da bo viselo meso od njih. Dne 15. junija je očitel v Kobaridu orožniškemu maršalu, da ni postal dovolj strogo z aretiranci, a ko mu je ta dejal, da že ve kaj mora delati, mu je ta znanec učiteljice odgovoril: "Ako ne bo kakor jaz hočem, požgem celo vas. Jaz sem fašist." To je govoril javno na ulici in so slišali tudi drugi ljudje. Prejemnoveni aretiranci so seveda lahko dokazali, da niso nič zakrivali in so bili izpuščeni. Zadnji dogodki v Drežnici v zvezi s to grožnjo so povzročili, da je vse ljudstvo zneslo hišno opravilo na prosto gozd in grmovje. Ta uradnik je dosegel, da so bili vsaki zastopniki pozvani k okrajnemu šolskemu nadzorniku, ki jim je očitel, da ne bo hotel noben učitelj več na Kamno. G. nadzorniku bo vendar znano, da je bil pok. g. Josip Ivancić od začetka svoje službe pa do smrti naš učitelj. G. Ivancić, sedaj učitelj v Smasti, je bil tudi več let pri nas. Vprašajte le njega zakaj je odšel in videli boste, da so bili drugače popolnoma zadovoljni z nami. Krivdo

bodo obrnili le na okrajni šolski svet, ker ne prekrbi učitelju primernega stanovanja. Obratno se do g. okrajnega civilnega komisarja in do Vas g. nadzornika, da ukrenele potrebno, da pride k nam učitelj, ki bo znal z našimi otroci postopati tako, da se jih bo izobrazilo več kakor 4 od tridesetdesetih. Vprašamo Vas, če je poverjena zaročencu učiteljice res tako važna naloga, da nosi samokres? Če je res, tedaj Vas prosimo, da to nalogo poverite resnejši osebi, ki se ne igra in grozi z orožjem v roki našim ljudem, ki so že itak dovolj prestali. Ako ne, pa vrzite Bonomijsve odlok glede orožja v koš, in postavite za tolminski okraj pisarja okrajnega šolskega sveta, da ukazuje in vlada! Toliko za danes!

Vesti z Notranjskega

Postojna. — Nekaj misli o priliki razstave mešč. s. v. Postojni. Presenetila in hkrati razveselila nas je novica, da je ravnateljstvo meščanske šole sklenilo, naj učenci ob koncu šolskega leta razstavijo svoje izdelke (iz prostega in strok-geometr. risanja, zemljepisnih orisov, lepoteja [okrogla pisava], celo nekaj fizikalnih pojavov nam je nazorno raztolmali; ženskih ročnih del), ter tako omogočilo, da o napredku v šoli sodi širše občinstvo. S tem, mislim, je ravnateljstvo zelo primerno zadostilo važni pedagoški zahtevi (ki je do danes večinoma žal le še vedno zgolj teoretičnega pomena) na zelo primeren način, zahtevi, katere velika vrednost ne sloni zgolj na psihično-analitični, marveč veliko bolj na etični podlagi.

Naj o tej priliki nekoliko natančneje pojasnim pedagoški pomen in dalekosežnost (če so pravilno zamišljene) takih razstav.

Vsaka razstava je več ali manj relativnega pomena: pokažejo in razstavijo se namreč zgolj boljši izdelki, in to ravno je precej velik nedostatek. Seveda ni mogoče tajiti, da bi to ne imelo svoje dobre strani, vendar, mislim, da popolnoma zadovoljiti pedag. zahtevo kot takih ne more. Vsakdo mi bo namreč rad priznal, da pri učencih nad vsemi dobrimi in slabimi nagajeti gospoduje neki nezdravi, pa zelo močan egoistični čut (tožarjenje n. pr. izvira večinoma le iz tega egoizma). Ni čuda torej, če se tudi pri takih javnih dokazih znanja egoizem še bolj vname s tem, da se manj nadarjenim ne dovolijo iste pravice pri razstavi kot drugim. To sem ponovno že sam opazoval na konkretnih slučajih. Razumljivo je, da je tako, saj je človek tako zelo podvržen egoizmu, da ga Schopenhauer imenuje naravnost "die Grundtriebfeder im Menschen". — Ali ne bi kazalo ta egoizem reducirati ad minimum, če ga že ne moremo popolnoma zatreti. Kako postopati, hočem navesti en zgled. Nikar ne polagajmo največje važnosti na intelektualno stran vzgoje (kot povsod dandanes), marveč veliko več na etično, recimo volunutaristično stran, gotovo da vedno pod kontrolo psihološko-pedagoških zakonov. To trdita n. pr. nam najbolj znana pedagog Föerster in Payot. Volja šole je to, kar da značajno potezo (prim. Paulhan, Les Caractères). — Ka ipa naj skorimo v dosego tega smotra? Mislim, da nekoliko, če v začetku mogoče ne veliko, s tem, da učencem damo priliko svoje znanje pokazati na javno, recimo ob podobnih prilikah, kakor razstave itd. S tem bomo dosegli uspeh, da se bodo učenci veliko bolj zanimali za pouk v šoli tekom šolskega leta. Vsi gotovo zopet ne; nekaj odstotkov pa brez dvoma! S tem bomo dali več pobude nižje stoječim učencem, ne samo vrstam "der oberen Zehntausend". Tega dejstva, menim, nikakor ne kaže podcenjevati: temelji na psihološki resnici, ki se s pridom da uporabljati tudi v pedagogiki. — Držim se namreč načela, da kar je teoretično resnično, mora biti tudi praktično resnično in vedno vsaj v veliki meri izvedljivo.

Vsakdo mi bo potrdil, da tudi relativno slabo delo more priti do nekih stopnj vzgojnega uspeha. Pa tudi srca teh otrok, ki jih večina dandanes, bodisi sošolci, ali pa učitelji, prezirajo, si na ta način bolj naklonimo. Kaj pa dosežemo s tem, če smo dosegli to, mislim, ni treba povdarjati.

To misel sem nameraval poudariti. Kar se tiče meščanske šole v Postojni, moramo njenemu vodstvu na čast priznati, da je tekom dveh let rednega pouka doseglo v strokovnem, kakor tudi pedagoškem oziru velike uspehe. Takega učiteljskega je treba mladini, če hočemo, da je vzgojimo in naučimo, kot ga vidimo iz učencevih izdelkov na razstavi postojnske meščanske šole. — Nekoliko statistike naj nam pregled še bolj omogoči. — Imamo 110 (54 dečkov, 56 dek.) učencev je razstavilo nad polovico prav skrbno izdelane stvari.

Glede produktivnosti 1. r. m. 8. 24 kosov iz ris., 46 žensk. r. d. 2. r. m. 8. 69 kosov in 65 kosov; 3. r. m. 8. 56 in 24; 4. r. m. 8. 70 in 72. V tem sem cele zvezke štel kot 1 kos (med rns. kosi zemljepisni oriski izdelani skrbno in natančno; dalje nekateri fizikalni pojavi, lepoteja itd.) Povsod vidimo, da so učenci delali res pod strokovnim vodstvom.

Zeleli bi le, naj bi v prih. s. l. upoštevali tudi (po možnosti) one vrste učencev, o katerih sem govoril: etični uspeh, ki ga bomo dosegli, bo brez dvoma veliko večji, in da je ta večji pomena, nego-lj zlgol aperceptivno-intelektualistično podajanje, sem poudaril ponovno. S takim podajanjem se goji samo največji sovražnik napredka, takozvani psitacizem, ono brezpredmetno in brezsmiselno ponavljanje za učiteljem. Ker učence intelekt. sfera učiteljev ne razume. Pa tudi delati se ne more navaditi učence na ta način. Smatramo vzgojo volje za prvo, vzgojo uma šele za prvim.

H koncu moram omeniti še g. učitelja Černigaja, ki je vso dvorano, kjer so predmeti razstavljeni, s svojimi slikami primerno okrasil.

Velika zaloga in tovarna pohištva
A. JUG — Trst
Tovarna ulica sv. Martir št. 21
Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10
Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov.
Delo solidno. 11 Cene zmerne.

Tudi nam je na ta način nekoliko olajšano, spoznavati učiteljev vpliv nad učenci.

Z željo, da bi take razstave prirejali po možnosti vsako leto, s priključitvijo onih učencev, o katerih sem govoril zgoraj, in s ponovno zahvalo gg. učiteljem za njih trud, končam: — X.

Borzna poročila.

Tujs valuta na tržaškem trgu

ogrsko krone	1.90. — 1.90
avstrijsko-nemške krone	— 12. — 14
čehoslovaške krone	48.50. — 49.50
dinarji	26.80. — 27.50
leji	13. — 13.75
marke	4.35. — 4.85
dolarji	22.25. — 22.45
francoski franki	178.75. — 179.50
švicarski franki	423. — 432. —
angleški funti papirnat	99.75. — 100.25
angleški funti, zlati	107.50. — 109.50
napoleoni	86. — 87. —

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinske in druge
hišne potrebščine

iz aluminija, stekla, lesa in emailirane prsti.

TRST — Piazza San Giovanni

Tvrdka

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vogal S. Caterina)

(prej Via Nuova)

stavi napredaj za prihodnji teden
srajce iz zefira, najfinejše
vrste, -zajamčene barve z
dvojnimi zapestniki in posebnim ovratnikom

L 28.50.

Srajce zefir, črtane, z ovratnikom

" " " svele

" " " enobarvne

" " " športne bele

" " " rumene

Edina cena **L 28.50**

Dr. A. Grusovin

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli. 60)

Zaloga pohištva

ANTON BREŠČAK

Gorica, Via Carducci št. 14

(prej Gosposka ulica).

Doma kar manjka naj pregleda vsak — vse naj napiše si pri dnevni luči — omare mize, stole, posteljnjak — in vse kar rabi sploh v domači kući. — Kar manjka, to mu preskrbi Breščak — štirinajst številka ulica Giosue Carducci.

ČEVLIJARNICA

MICOLICH

Trst, via Udine 32 (vogal L' Ariosto)

(prej Belvedere)

Izbera moškega, ženskega in otroškega obuvla. Sprejema naročila in popravila. Lastna delavnica. — Usnje zajamčeno. Cene nizke. Postrežba točna.

Urnina in zlatarna

Lorenzo Macor

Trst, Via Udine 26.

Velika izbira darov za birmo

24 po najnižjih cenah.

Velik dohod budlik znamke „Vella“ in boljših.

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.

Trst Corso V. E. III. K. CVENKEL, št. 24.

AMBULATORIJ

za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni

D.ra G. & A. De Leo

Specialista spolnjenja na pariški kliniki

Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja cevi in kapavice

Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.

Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.

Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Velika zaloga manifakturnega blaga in izgotovljenih oblek z lastno krojačnico za moške in ženske obleke

Andrej Maurič

Via Carducci 11 (Gosposka ulica), Gorica.

Največja prilika za birmo!

Srebrna ura z zlato verižico od

L 140. — naprej edino 18

v ulici Scalinata 1, Francesco Buda

SREBRNE KRONE

plačuje po višjih cenah kakor vsi drugi kupci

ALBERT POVH - Trst, Via Mazzini št. 46

(prej Via Nuova) 10)

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA

M. AITE

Trst — Via Mazzini št. 37 (prej Via Nuova) — Trst

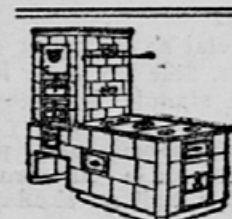
naznanja cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, zimnic in vatranih odev lastnega izdelka, trliža, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

P ALESSANDRO LEVI-MINZI POHIŠTVO

Purič Andrej

Trst — Via Media št. 6 — Trst

ima na prodaj večjo množino izgotovljenih štedilnikov ter prevzema in izvršuje točno vsakovrstna nova naročila.

73

Antonio Lelio Camatti

Trst, Via Mazzini št. 39, Telefon 29-85

Specialiteta tu- in inzejskega blaga za moške in ženske obleke. Paletot — Izgotovljene obleke po meri — Bogata izbora dežnih plaščev — Kopalne moške in ženske obleke različnih vrst — Perilo — Nogavice — Ovratnice — Naramnice. Pletenine vseh vrst — Specialiteta volnenih pokrival in odev; velika zaloga volne za blazine, trliža in potrebščin za neveste.

Prodaja na drobno in debelo.

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

Iz najboljših nemških tovarnen, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica. 45

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11

Izvršuje vse bančne posle.

Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo.

Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje

po 3 3/4 % netto

Vloge na tekoče račune po 4 1/2 %

Vezane vloge obrestuje najugodnejše po dogovoru.

Glavni sedež banke: LJUBLJANA.

Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad, Sarajevo, Split, Metković.

Delniška glavica: SHS kron 50.000.000.—.

Rezervni zaklad: „ „ 45.000.000.—.

Tel. št. 5-18.

Urduje od 9-13.

SREBRNE KRONE

plačam L 1.95, goldinarie L 5.20

Pondares št. 6, I. nadstr.